

॥ २१ ॥ उत्सेधनः उत्तंजनकरः ब्रह्मांडमंडपस्तंभभूतइत्यर्थः ॥ २२ ॥ नैर्गुण्यंदोषं अनुयुंजकाः स्पर्धावन्तः ॥ २३ ॥ इदं सर्वं एतस्य सर्वस्य फलं ॥ २४ ॥ अबुधान् आक्रोष्टुं शुनकानि वनबोधयेत् नवर्धयेत् न हि स
येत् ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ अस्पृह्यन्परेषां आशां जितवान् ॥ २९ ॥ वत्सश्चतुरः स्तनानि वएनान्सत्यादीननुपदोक्तान्व अनुचरेत् सत्यंदमंक्षमां प्रज्ञामित्युपक्रांतां चतुःसंख्यान् आचक्षेकथया
निर्मुच्यमानः पापेभ्यो घनेभ्य इव चंद्रमाः ॥ विरजाः कालमाकांक्षन्धीरो धैर्येण सिध्यति ॥ २१ ॥ यः सर्वेषां भवति त्वर्चनीय उत्सेधनस्तंभ इवाभिजातः ॥ यस्मै
वाचं सुप्रसन्नां वदंति स वै देवान् गच्छति संयतात्मा ॥ २२ ॥ न तथा वक्तुमिच्छंति कल्याणान् पुरुषे गुणान् ॥ यथैषां वक्तुमिच्छंति नैर्गुण्यमनुयुंजकाः ॥ २३ ॥ य
स्य वाङ्मनसी गुप्ते सम्यक्प्रणिहिते सदा ॥ वेदास्तपश्च त्यागश्च स इदं सर्वमाप्नुयात् ॥ २४ ॥ आक्रोशनविमानाभ्यां नाबुधान् बोधयेद्बुधः ॥ तस्मान्नवर्धयेदन्यं न
चात्मानं विहिंसयेत् ॥ २५ ॥ अमृतस्येव संतुष्येदवमानस्य पण्डितः ॥ सुखं त्यक्त्वममृतं शोते यो वमंता स नश्यति ॥ २६ ॥ यत्क्रोधनो यजति यद्दाति यद्वा तपस्तप्य
तियज्जुहोति ॥ वैवस्वतस्तद्धरतेस्य सर्वमोघः श्रमो भवति हि क्रोधनस्य ॥ २७ ॥ चत्वारि यस्य द्वाराणि सुगुप्तान्यमरोत्तमाः ॥ उपस्थमुदरं हस्तौ वाक्चतुर्थी स धर्मवि
त् ॥ २८ ॥ सत्यंदमं त्यार्जवमानुशंस्यं धृतिं तितिक्षामतिसेवमानः ॥ स्वाध्यायनित्योऽस्पृह्यन्परेषामेकांतशौल्यूर्ध्वगतिर्भवेत्सः ॥ २९ ॥ सर्वाश्चैनाननुचरन्व
त्सवच्चतुरस्तनान् ॥ न पावनतमं किंचित्सत्यादध्यगमं क्वचित् ॥ ३० ॥ आचक्षेहं मनुष्येभ्यो देवेभ्यः प्रतिसंचरन् ॥ सत्यं स्वर्गस्य सोपानं पारावारस्य नौरिव ॥ ३१ ॥
यादृशैः संनिवसति यादृशां श्रोत्रोपसेवते ॥ यादृगिच्छेच्च भवितुं तादृग्भवति पूरुषः ॥ ३२ ॥ यदि संतं सेवति यद्यसंतं तपस्विनं यदि वास्तेन मेव ॥ वासो यथारंगवशं
प्रयाति तथा स तेषां वशमभ्युपैति ॥ ३३ ॥ सदा देवाः साधुभिः संवदंते न मानुषं विषयं यांति द्रष्टुं ॥ नेदुःसमः स्यादसमो हि वायुरुच्चावचं विषयं यः स वेद ॥ ३४ ॥
अदुष्टं वर्तमाने तु हृदयांतरपूरुषे ॥ तेनैव देवाः प्रीयंते सतां मार्गस्थितेन वै ॥ ३५ ॥ शिश्रोदरे ये निरताः सदैव स्तेनानरा वाक्पुरुषाश्च नित्यं ॥ अपेतदोषानपि ता
न्विदित्वा दूराद्देवाः संपरिवर्जयन्ति ॥ ३६ ॥

मि पारावारस्य समुद्रस्य ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ यादृशैरिति श्लोकं व्याचष्टे यदीति ॥ ३३ ॥ मानुषं विषयं भोगं द्रष्टुमपि नेच्छन्ति विनाशित्वा तत्स्येत्यर्थः तदेवाह इंदुरमृतमयोपिनसमः किंतूपचयापचय
धर्मा तथा वायुरप्यसम एव मंदमध्यमतीव्रभेदात् एवं सर्वं विषयमुच्चावचमुपचयापचयवंतं यो वेद स एव वेदनान्य इत्यर्थः ॥ ३४ ॥ अदुष्टं रागद्वेषशून्यं यथा स्यात्तथा अंतरपूरुषे अंतर्यामिणि वर्तमाने सति तेनै
वांतर्यामिणा ज्ञानेन देवाः प्रीयंते कीदृशेन अधिकारावस्थायां सतां मार्गस्थितेन योंतर्यामी स एव जीव इत्यर्थः तथा च श्रुतयः अयमात्मा ब्रह्म अहं ब्रह्मास्मि तत्त्वमसीत्याद्या जीवब्रह्मणोरभेदप्रतिपादिकाः ॥ ३५ ॥
अपेतदोषान् प्रायश्चित्तेनेति शेषः ॥ ३६ ॥